

Monika Ebert

Stowarzyszenie Rodziców „TU”

Rola edukacji przedszkolnej w rozwoju regionalnym - społecznym i gospodarczym

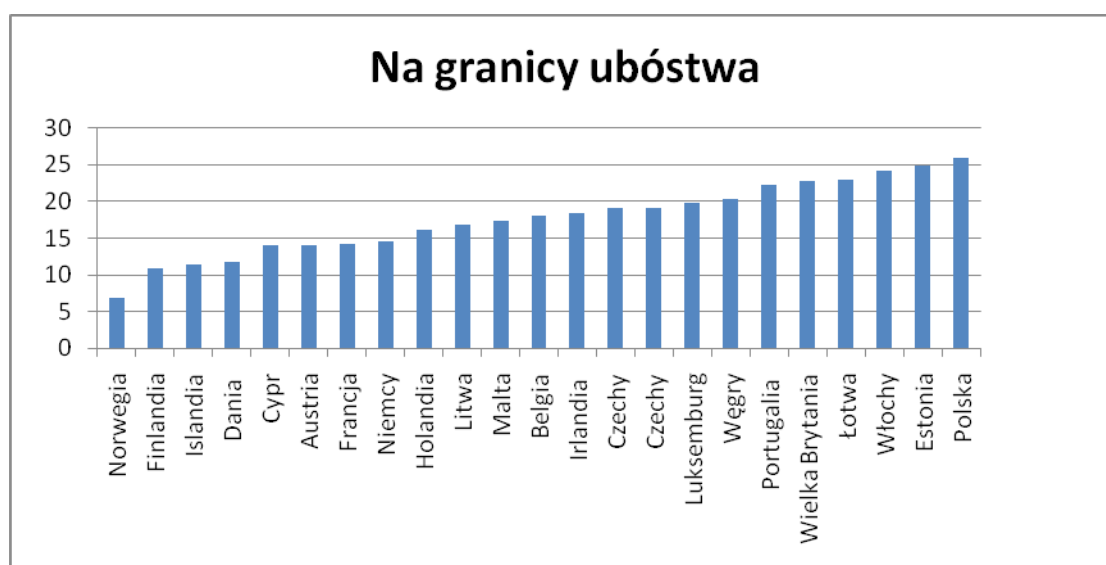
W krajach wysoko rozwiniętych odsetek dzieci objętych wczesną edukacją wciąż rośnie. Już nie tylko przedszkolaki ale i dzieci młodsze mają możliwość korzystania z bogatej i różnorodnej oferty zajęć i zabaw edukacyjnych. Rosną też środki publiczne przeznaczone na szeroko zakrojone programy badające społeczno-ekonomiczne znaczenie wczesnego wspomaganie i stymulowania rozwoju dziecka. Edukacja została uznana za rodzaj inwestycji przynoszącej wymierne korzyści całemu społeczeństwu. Jest niwelatorem różnic w statusie ekonomiczno-społecznym służy wyrównywaniu szans życiowych i zmniejszaniu marginalizacji grup znajdujących się w gorszym położeniu. Tylko jeden rok edukacji przedszkolnej potencjalnie zwiększa możliwości uzyskania w przyszłości przychodów wyższych o 7-12 %.

Nikt już dziś nie ma wątpliwości, że dzieci, które uczęszczały do przedszkola są lepiej przygotowane do szkolnych wyzwań. Osiągają wyższe wyniki w nauce i szybciej adaptują się do nowych warunków. Z badań prowadzonych od kilkudziesięciu lat w krajach wysokorozwiniętych wynika, że pozytywne efekty wczesnej edukacji przynoszą nie tylko bezpośrednie korzyści dziecku i jego rodzicom, ale mają również charakter długoterminowy, cenny społecznie i ekonomicznie. Okres od urodzenia do 6 roku życia jest kluczowy dla ludzkiego mózgu, który rozwija się szybciej niż pozostałe części organizmu. W tym czasie kształtują się główne kompetencje poznawcze i podstawy prawidłowego rozwoju osobowości. Pozytywne i negatywne doświadczenia we wczesnym dzieciństwie mają wpływ

na nasz rozwój neurobiologiczny. Traumatyczne przeżycia mogą doprowadzić do uszkodzenia głębokich struktur w mózgu, zaś doświadczenia pozytywne wzmacniają jego rozwój. Działania edukacyjne stymulują tworzenie nowych bezcennych połączeń neuronowych korzystnie wpływając na rozwój psychiczny, fizyczny, intelektualny i społeczny dziecka.

SZANSA NA LEPSZE ŻYCIE

Tylko 1 rok edukacji przedszkolnej potencjalnie zwiększa możliwości uzyskania w przyszłości wyższych przychodów o 7-12 % (Bank Światowy 2002). Największe korzyści z edukacji przedszkolnej wynoszą dzieci z grup ryzyka, dotknięte ubóstwem i zagrożone marginalizacją. **W Polsce aż 26% rodzin z dziećmi w wieku przedszkolnym znajduje się na granicy ubóstwa.** Dla nich publiczne przedszkola, nawet jeśli znajdują się w pobliżu, są niedostępne z powodu zbyt wysokich opłat.

Odsetek gospodarstw domowych z dziećmi w wieku 3-5 lat na granicy ubóstwa w roku 2004. Na podstawie: Eurostat, statystyki dotyczące dochodów i warunków życia (dane EACEA 2009)

Według badań amerykańskich edukacja przedszkolna prowadzona w grupach ryzyka zmniejsza dwukrotnie liczbę dzieci powtarzających klasę i zwiększa o połowę ilość osób uzyskujących średnie wykształcenie. Wśród dzieci uczęszczających na zajęcia przedszkolne aż o 28% mniejsza była grupa kończąca edukację w klasach specjalnych i o połowę spadł

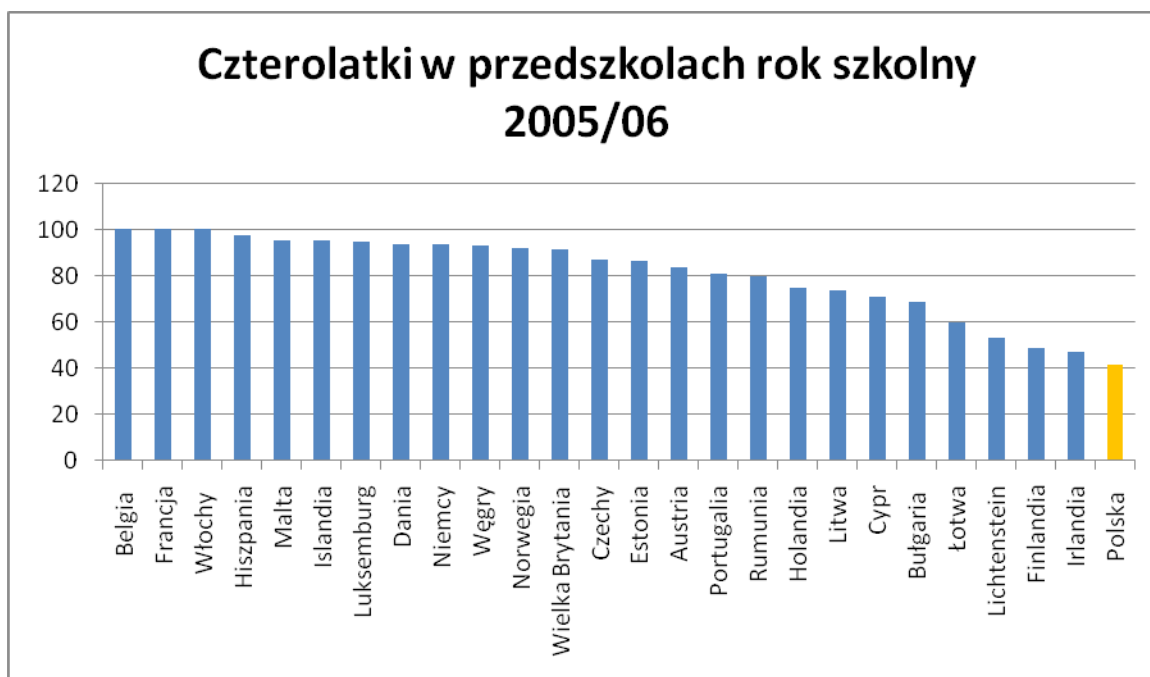
odsetek skazanych na karę pozbawienia wolności. Wśród młodzieży mniej osób pali papierosy i mniej nastolatków zachodzi w ciążę. Efektywność długoterminowa wczesnej edukacji, zdaniem raportu EURYDICE z 2009r. „*Wczesna edukacja i opieka nad dzieckiem w Europie: zmniejszenie nierówności społecznych i kulturowych*”, przejawia się w wyższym wykształceniu i statusie majątkowym absolwentów przedszkoli. Grupa ta jest bardziej samodzielna materialnie, rzadziej korzysta z pomocy opieki społecznej, rzadziej też wchodzi w konflikt z prawem. Dlatego inwestowanie w edukację małych dzieci ma sens ekonomiczny. Nakłady poniesione na edukację przedszkolną zwracają się w przyszłości wielokrotnie w postaci wpływów z podatków, mniejszych kosztów skierowanych na opiekę społeczną oraz obsługę skazanych i aresztowanych.

BANK ŚWIATOWY RZECZNIKIEM WCZESNEJ EDUKACJI

Wczesny rozwój dzieci jest podstawą tworzenia kapitału ludzkiego, ma najwyższą stopę zwrotu, jest najbardziej opłacalnym sposobem redukcji ubóstwa i wspierania wzrostu gospodarczego, podaje Bank Światowy w raporcie z 2007 r. Uznaje również, że **programy, które wspierają wzrost i rozwój dzieci w wieku od 0 do 6 lat („Early Child Development”), są najlepszą inwestycją w rozwój kapitału ludzkiego niezbędny do wzrostu gospodarczego**. Wyzwania XXI wieku będą bowiem wymagać od pracowników coraz większej elastyczności intelektualnej, umiejętności rozwiązywania problemów, odporności emocjonalnej i funkcjonowania w warunkach dużej konkurencji rynkowej. Dlatego niezwykle ważne jest zrozumienie i docenienie procesów rozwojowych dzięki którym człowiek może osiągnąć pełen potencjał intelektualny, fizyczny, psychiczny i emocjonalny. Rentowność inwestycji w programy wczesnej edukacji (od urodzenia a nawet wcześniej w okresie życia płodowego) jest zdaniem Banku Światowego większa od inwestycji w infrastrukturę i może przynieść roczną stopę zwrotu w wysokości od 7 do 16%. Ekonomiczne plusy wczesnej edukacji zauważa Laureat nagrody Nobla, ekonomista prof. James Heckman. Analizując korzyści i koszty różnych rozwiązań służących wyrównywaniu szans życiowych stwierdza, że największe korzyści ekonomiczne i społeczne przynoszą rozwiązania wprowadzane najwcześniej, właśnie takie, jak wysokiej jakości edukacja przedszkolna. Programy profilaktyczne skierowane do dzieci w wieku szkolnym i później wykazują dużo mniejszą efektywność.

EDUKACJA PRZEDSZKOLNA W POLSCE I EUROPIE

W Strategii Lizbońskiej rozwój edukacji został uznany za jeden z najważniejszych motorów wzrostu gospodarki opartej na wiedzy. Zaleca się objęcie edukacją wczesną w krajach UE 90% dzieci w wieku przedszkolnym. Większości europejskich krajów niewiele brakuje do uzyskanie tego wskaźnika. W Polsce około 40% dzieci uczęszcza do przedszkoli i są to głównie dzieci z miast.

Odsetek dzieci w wieku 4 lat uczęszczających do placówek przedszkolnych w roku szkolnym 2005/06 . Na podstawie: Eurostat, Badania UOE (dane EACEA 2009)

Od początku lat dziewięćdziesiątych w polskiej edukacji przedszkolnej obserwujemy tendencję odwrotną do światowej. Zmiana w systemie finansowania przedszkoli wprowadzona ustawą o samorządzie gminnym z 8 marca 1990r spowodowała masowe zamykanie przedszkoli, które okazały się zbyt dużym obciążeniem dla budżetów samorządów wiejskich. W latach 1990 - 2007 liczba przedszkoli w Polsce zmniejszyła się o 36 %.

Wydatki na oświatę w większości gmin wynoszą co najmniej połowę budżetu. Wydaje się, że dodatkowe obciążenie edukacją przedszkolną grozi finansową katastrofą. Jak jednak wynika z analiz, wysokość wydatków publicznych na edukację przedszkolną w Polsce jest zbliżona do poziomu wydatków ponoszonych na ten cel w innych państwach europejskich, osiągających dużo lepsze efekty.

Na świecie edukacja przedszkolna prowadzona jest nie tylko w tradycyjnych przedszkolach, ale również w świetlicach, przy szkołach, bibliotekach, salach zabaw, wypożyczalniach zabawek, sklepach, w edu-busach i mieszkaniach prywatnych. Zdarza się, że nauczycielki dojeżdżają dwa-trzy razy w tygodniu do kilkorga dzieci zamieszkujących oddalone siedliska.

Na podstawie: Eurostat, Badania UOE (dane EACEA 2009)

Na efektywność długoterminową edukacji przedszkolnej w skali ogólnospołecznej poza dostępnością ma wpływ wczesne rozpoczęcie edukacji (między 2 a 3 rokiem życia), intensywne, wielosystemowe podejście ukierunkowane na podmiotowość i rozwój dziecka, edukację rodziców i współpracę z rodzinami. Duże znaczenie ma wielkość grup, ilość kadry w grupie i realizowane programy. System wielu małych ośrodków przedszkolnych jest najbardziej efektywny społecznie i najlepszy dla dzieci.

W raporcie EURYDICE z 2009r. analizującym systemy edukacji z 31 krajów europejskich czytamy: „Najlepiej sprawdzają się „modelowe” programy łączone, które są opracowywane i realizowane pod nadzorem naukowym i przewidują odpowiednie środki finansowe na edukację i opiekę w małych grupach, korzystny stosunek liczby dzieci do liczby kadry i należyte wynagrodzenie dla nauczycieli. Programy te obejmują, rozpoczynające się we wczesnym wieku, koncentrujące się na dziecku formy edukacji zinstytucjonalizowanej wraz z silnym zaangażowaniem rodziców, edukacją rodziców, zaprogramowanymi zajęciami

edukacyjnymi w domu i rozwiązaniami służącymi wspieraniu rodziny. Jako przykład można wymienić następujące projekty i programy: High/Scope Perry Pre-school Project, Syracuse Family Development Research Project, Yale Child Welfare Project, Abecedarian Project, Project CARE, Infant Health and Development Program, Chicago Child-Parent Centres Programme i Turkish Early Enrichment Programme. “

SZANSA NA ZMIANY

Upowszechnieniu edukacji przedszkolnej w Polsce mają ułatwić zmiany prawa oświatowego: nowelizacja ustawy o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 (Dz.U.2004, nr 256, poz. 2572 ze zm.) oraz Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 maja 2009r *w sprawie innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania* (Dz.U. 2009 nr 83 poz. 693). Poza obniżeniem wieku szkolnego, nowe przepisy wprowadzają do systemu oświaty nowy model placówki wychowania przedszkolnego, w postaci punktu przedszkolnego i zespołu wychowania przedszkolnego, zwanych wspólnie innymi formami wychowania przedszkolnego (przedszkolami alternatywnymi, małymi przedszkolami). Model został wypracowany na podstawie analizy systemów stosowanych za granicą oraz doświadczeń organizacji pozarządowych organizujących w latach 2005-2008 na terenach wiejskich ośrodki przedszkolne finansowane ze środków europejskich i MEN w ramach SPORZL.

MAŁE PRZEDSZKOLA

Punkty i zespoły wychowania przedszkolnego można zakładać już dla trójki dzieci. Tak jak przedszkola podlegają nadzorowi kuratora oświaty. Dzienny czas pracy określono na minimum trzy godziny a tygodniowy został uzależniony od liczebności grupy.

tygodniowy czas pracy w punkcie i zespole wychowania przedszkolnego	liczebność grupy
12 godzin	do 15 dzieci
16 godzin	od 16 do 19 dzieci
20 godzin	od 20 do 25 dzieci

W zespołach wychowania przedszkolnego zajęcia są prowadzone w niektóre dni tygodnia, natomiast w punktach przedszkolnych, podobnie jak w przedszkolach, przez 5 dni

w tygodniu. To jedyna różnica pomiędzy punktem przedszkolnym a zespołem wychowania przedszkolnego. Podczas zajęć prowadzonych przez nauczyciela, który powinien posiadać pełne kwalifikacje do pracy w przedszkolu, realizowana jest podstawa programowa wychowania przedszkolnego zgodnie z Rozporządzeniem MEN z dnia 23 grudnia 2008r. *w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół*. Organizacja innych form wychowania przedszkolnego nie wymaga stanowiska dyrektora placówki.

Punkty i zespoły wychowania przedszkolnego można prowadzić w lokalach innych niż dopuszczone przez przepisy techniczno-budowlane i przepisy o ochronie przeciwpożarowej (obowiązujące dla przedszkoli) pod czterema warunkami:

1. budynek lub jego część będzie przeznaczona dla grupy nie większej niż 25 dzieci,
2. zajęcia będą prowadzone na parterze budynku wykonanego z elementów co najmniej nierozprzestrzeniających ognia,
3. lokal powinien posiadać dwa wyjścia na zewnątrz (jednym z nich może być okno umożliwiające bezpośrednie wyjście na przestrzeń otwartą),
4. elementy wyposażenia wewnątrz i wystroju wewnątrz wykonane są z materiałów co najmniej trudno zapalnych i chronione czterokilogramową gaśnicą proszkową ABC.

Inne formy wychowania przedszkolnego zwolnione są z wymogu 3-metrowej wysokości pomieszczeń, obowiązującego lokalach użyteczności publicznej (również w przedszkolach). Minimalna wysokość pomieszczeń została określona na 2,5 m (jak dla budownictwa mieszkaniowego), ale za to zwiększono normy powierzchniowe. Dla grupy liczącej 3-5 dzieci powierzchnia sali zajęć powinna wynosić minimum 16 m². Jeśli dzieci jest więcej, obowiązuje przelicznik wynoszący na kolejne dziecko dodatkowe 2 m², gdy czas pobytu jego nie przekracza 5 godzin dziennie i 2,5m², gdy zajęcia trwają dłużej. Dzieci powinny mieć zapewniony dostęp do miski ustępowej (jedno oczko na 15 dzieci), oraz urządzeń sanitarnych z ciepłą bieżącą wodą takich jak: umywalka, brodzik z natryskiem lub inne urządzenie do utrzymania higieny osobistej. Personel placówki może korzystać z urządzeń sanitarnych przewidzianych dla dzieci. Przepisy te umożliwiają organizowanie wychowania przedszkolnego praktycznie w każdej wsi, w której są dzieci. Punkty przedszkolne i zespoły powstają w budynkach szkół, świetlic, domów kultury, w remizach strażackich, budynkach mieszkalnych i innych dostępnych miejscach, przy stosunkowo, niskich nakładach inwestycyjnych. Małe Przedszkola pracują często w bardzo trudnych warunkach. Bywa, że

nauczyciel jest praktycznie sam z grupą kilkunastu dzieci w różnym wieku. Nie zawsze finanse pozwalają na zatrudnienie drugiej osoby do pomocy. Często pomagają rodzice, którzy na zmianę pełnią dyżury. **Małe Przedszkole wymaga stałego wsparcia organizacyjnego (zastępstwa w przypadku absencji nauczyciela), metodycznego, i pomocy specjalistycznej. Dlatego Małe Przedszkola powinny tworzyć sieci oparte o solidną bazę w postaci doświadczonej instytucji lub organizacji pozarządowej prowadzącej działalność oświatową.**

WIĘKSZA EFEKTYWNOŚĆ, MNIEJSZE KOSZTY

Publiczne przedszkola, oddziały przedszkolne i inne formy wychowania przedszkolnego mogą być prowadzone przez jednostkę samorządu terytorialnego, inną osobę prawną lub osobę fizyczną. Każda z tych opcji ma swoje plusy. Oto kilka przykładów.

1. Gdy organem prowadzącym lub wspierającym jest organizacja pozarządowa. To rozwiązanie przynosi bardzo dużo korzyści, szczególnie w aktywnych środowiskach wiejskich. Na Mazowszu większość Małych Przedszkoli jest prowadzona w Małych Szkołach przez Stowarzyszenia Rozwoju Wsi. Utworzenie Małego Przedszkola przy wiejskiej szkole, w której zazwyczaj nieuchronnie zmniejsza się liczba uczniów jest bardzo korzystne dla obu placówek nie tylko ze względów finansowych. Małe Przedszkole może liczyć na wsparcie ze strony szkoły, szkoła zaś zyskuje potencjalnie nowych uczniów. Organizacje pozarządowe mogą z dotacji gminnej oraz z przychodów z działalności statutowej odpłatnej (czesne rodziców) finansować jedynie koszty bieżące prowadzenia przedszkola. Problem stanowi źródło finansowania inwestycji i modernizacji (np. lokalowych), zakupu środków trwałych (np. meble, wyposażenie, plac zabaw) i innych wydatków niebieżących. W tych kwestiach nieoceniona jest dobra współpraca z gminą oraz właścicielem lokalu. W sprzyjających warunkach stowarzyszenie może rozszerzać swoją działalność przyczyniając się do rozwoju wsi a nawet regionu.
2. Gdy organem prowadzącym jest gmina. W przypadkach uzasadnionych warunkami demograficznymi i geograficznymi, w myśl art. 14a ust. 1a ustawy o systemie oświaty, rada gminy ma możliwość uzupełnienia sieci publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych o inne formy wychowania przedszkolnego. Wariant ten jest korzystny, gdy gmina prowadzi przedszkole publiczne, które może stać

się bazą dla nowych placówek, rodzajem gminnego centrum edukacji przedszkolnej. Nauczyciele pracujący „w terenie” zatrudnieni są na podstawie Karty Nauczyciela i podlegają dyrektorowi przedszkola lub zespołu placówek.

3. Gdy organem prowadzącym jest osoba fizyczna. To może być dobre rozwiązanie, jeśli na terenie gminy nie ma dostępnych lokali publicznych. Małe Przedszkole prowadzone przez nauczycielkę w jej domu ogranicza do minimum koszty administracyjne i lokalowe. Nie ma charakteru komercyjnego, ponieważ nie musi generować zysku - właściciel otrzymuje wynagrodzenie za swoją pracę jako nauczyciel. Kilka takich przedszkoli założonych z funduszy unijnych działa na terenach wiejskich z powodzeniem od kilku lat. Mankamentem jest brak wsparcia dla nauczyciela, szczególnie brak możliwości realizowania ścieżki awansu zawodowego.

Gmina może prowadzić jedynie placówki publiczne i ma obowiązek zatrudniania nauczycieli na podstawie Karty Nauczyciela. Inne niż gmina podmioty mają prawo prowadzić zarówno placówki publiczne jak i niepubliczne. Karta Nauczyciela obowiązuje wtedy w ograniczonym zakresie, a nauczyciele zatrudniani są na podstawie Kodeksu Pracy. Jest to korzystne dla tych nauczycieli, którym zależy na wydłużonym czasie pracy. Mogą uzyskać wyższe zarobki przy nieco niższych stawkach godzinowych.

Przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego publiczne i niepubliczne, oraz prowadzące je organy zwolnione są z opłat z tytułu zarządu, użytkowania i użytkowania wieczystego nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego i ich związków zajętych na działalność oświatową. Zwolnione są również z podatku od nieruchomości, podatku leśnego i podatku rolnego w zakresie tych nieruchomości (art. 81 i art. 90 ust. 7 ustawy o systemie oświaty).

Wysokości dotacji udzielanej z budżetu gminy dla przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego liczone są jako procent wydatków bieżących ponoszonych na jednego ucznia w przedszkolu publicznym prowadzonym przez gminę i wynoszą:

Forma wychowania przedszkolnego	Rodzaj	Wysokość dotacji	Podstawa prawna – ustawa o systemie oświaty
przedszkole	publiczne	100%	art. 80 ust.2
przedszkole	niepubliczne	75%	art 90 ust. 2b
inna forma wych. przedszkolnego	publiczna	50%	art. 80 ust. 2b
inna forma wych. przedszkolnego	niepubliczna	40%	art 90 ust 2d

W przypadku braku na terenie gminy przedszkola publicznego, podstawą do ustalenia wysokości dotacji są wydatki bieżące ponoszone w przeliczeniu na jednego ucznia w przedszkolu publicznym przez najbliższą gminę. To być ważny powód dla którego korzystne jest utworzenie przynajmniej jednego przedszkola samorządowego na terenie gminy.

Nowe przepisy umożliwiają prowadzenie edukacji przedszkolnej w różnych formach i rodzajach oraz elastyczny wybór rozwiązania optymalnego dla danego regionu, a co za tym idzie obniżenie kosztów poprzez:

1. Wykorzystanie istniejącej bazy lokalowej,
2. Zatrudnienie mniejszej ilości personelu,
3. Krótszy czas pracy placówki,
4. Prowadzenia placówek publicznych i niepublicznych przez inne niż gmina podmioty, co umożliwi zatrudnienie pracowników na podstawie Kodeksu Pracy,
5. Możliwość korzystania z funduszy europejskich.

FUNDUSZE UNIJNE

Na edukację przedszkolną z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki skierowanych jest ponad 243 milionów euro pochodzących z Europejskiego Funduszu Społecznego i budżetu Państwa. Środki te mogą być przeznaczone na zakładanie nowych przedszkoli i innych form edukacji przedszkolnej, wydłużenie czasu pracy istniejących placówek oraz tworzenie nowych grup przedszkolnych. O środki można aplikować do końca 2013r. z priorytetu IX „Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach”, działanie 9.1 „Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty”, poddziałanie 9.1.1 „Zmniejszanie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej”. Finanse na edukację wczesną można również pozyskiwać z działania 9.5 „ Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich”, na które ze środków POKL przeznaczonych jest ponad **150 milionów euro**.

Budowę, rozbudowę, modernizację oraz wyposażenie przedszkoli można sfinansować w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych, priorytet VII „Tworzenie i poprawa warunków dla rozwoju kapitału ludzkiego”, działanie 7.2 „Infrastruktura służąca edukacji”. Środki te przeznaczone są nie tylko dla przedszkoli, również dla innych placówek oświatowych i szkół wyższych.

SAME KORZYŚCI

Na terenie Polski powstało już około 1000 nowych placówek edukacji przedszkolnej współfinansowanych ze środków europejskich. Spora ich część została utworzona przez organizacje pozarządowe służące upowszechnieniu edukacji przedszkolnej i pozyskujące na ten cel środki z EFS. Są to w większości punkty przedszkolne zlokalizowane na terenach wiejskich dla dzieci pozbawionych możliwości korzystania z edukacji wczesnej. Tam, gdzie małe przedszkola zostały utworzone przez organizacje pozarządowe, społeczność aktywnie angażuje się w pomoc przy organizacji i prowadzeniu placówki i po kilku miesiącach jest zazwyczaj gotowa do założenia własnego stowarzyszenia, które może dalej poprowadzić lub wspierać małe przedszkole. Rodzice dzieci uczęszczających do przedszkola mobilizują się do zadbania o własne wykształcenie, a pomagając w przedszkolu i uczestnicząc w organizowanych warsztatach społeczno-wychowawczych zdobywają wiedzę dotyczącą wagi wczesnej edukacji i prawidłowego rozwoju dziecka. Pozytywne efekty i bezpośrednie korzyści można zaobserwować bardzo szybko.

DZIECI

- pełne przygotowanie do szkoły,
- wyrównywanie szans edukacyjnych,
- rozbudzanie zainteresowań, rozwój zdolności, odkrywanie talentów,
- kontakt z rówieśnikami, rozwój społeczny,
- pozytywnie spędzony czas, ciekawe zajęcia,
- wczesna diagnoza deficytów,
- świadomi rodzice,
- szansa na lepszą przyszłość.

RODZICE /SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA

- wyposażona placówka edukacji przedszkolnej,
- możliwość wykorzystania lokalu na inne cele – centrum rozwoju lokalnego,
- przeszkolony nauczyciel – lider społeczny,
- pomoc w założeniu i pracy stowarzyszenia,
- nowe kontakty w ramach partnerstwa,
- możliwość pozyskiwania funduszy na rozwój wsi i kolejne działania powiązane,
- motywacja dorosłych do samokształcenia.

SAMORZĄD/ REGION

- pomoc w realizacji zadań własnych gminy,
- korzyści bezpośrednio odnoszone przez mieszkańców,
- upowszechnienie edukacji przedszkolnej,
- własne placówki edukacji przedszkolnej,
- znaczne obniżenie kosztów wczesnej edukacji,
- wzrost poziomu wykształcenia mieszkańców,
- przeszkolenie kadr nauczycielskich do pracy z grupą różnowiekową,
- aktywizacja środowisk lokalnych,
- nowi partnerzy społeczni,
- wsparcie dla szkół zagrożonych likwidacją z powodu zbyt małej liczby uczniów (3 lata utrzymania przedszkolaka - w przyszłości większa subwencja przez 6 lat),
- spadek bezrobocia, szczególnie w grupie młodych kobiet,
- wyższe pozycje szkół w rankingach,
- wzrost wartości gruntów,
- nowe miejsca pracy,
- zmniejszenie migracji ze wsi do miast,
- wykorzystanie istniejącej bazy lokalowej.

W strategiach rozwoju gmin do czynników uznanych za ważne i wspomagające rozwój (analiza metodą SWOT) powszechnie zalicza się: wykształcenie mieszkańców, potencjał kadry zarządzającej, sieć szkół, bezpieczeństwo, wzrost zamożności społeczeństwa, wzrost aktywności społecznej, partnerstwa lokalne, inwestycje różnego rodzaju, dostęp do funduszy europejskich i in. Za czynniki ograniczające rozwój uznano m.in: bezrobocie, patologie społeczne, brak miejsc integracji społecznej (ośrodków kultury itp.), migrację ludzi wykształconych. Wszystkie te czynniki mają związek z edukacją wczesną lub jej brakiem.